

Előfizetési ár:
 Egész évre . . . 8 frt.
 fél évre . . . 4
 negyed évre . . . 2
Egy szám 10 kr.

Hirdetések
 6 hasábos petitsorban
 7. második sor 6 s minden
 további sorért 5 kr.
NYILTTÉRHEN
 soronként 10 kr-ért vé-
 tetnek fel.
 Kincstári illeték minden
 egyes hirdetésért külön
 30 kr. ártandó.

ZALAI KÖZLÖNY

A lap szellemi részét
 illető közlemények a
 szerkesztőháza,
 anyagi részét illető
 közlemények pedig a
 kiadóhoz bármintre
 intézendők:
NAGY-KANIZSA
Wassiliosház.
 Bármintlen levelek,
 csak ismert munkatár
 saktól fogadtatnak el.
 Kéziratok vissza nem
 küldetnek.

előbb: **ZALA-SOMOGYI KÖZLÖNY.**

N.-Kanizsaváros helyhatóságának nemkülönböztetve a „n.-kanizsai kereskedelmi iparbank“, „n.-kanizsai takarékpénztár“, a „zalamegyei általános tanítótestület“, a n.-kanizsai kisdud-nevelő egyesület“, a „soproni kereskedelmi s iparkamara n.-kanizsai külválasztmánya“ s több megyei és városi egyesület hivatalos értesítője.

Hetenkint kétszer, vasárnap- s csütörtökön megjelenő vegyes tartalmu lap.

A nőnevelés kérdéséhez.

II.

Első közleményemben azon nézetnek adtam kifejezést, hogy leányainknak nemzeti irányban való nevelésére nincs minden tekintetben biztosítva s e részben kivált az otthonvaló nevelést hoztam fel.

Ezt nem alap nélkül tettem, mert hiszen a legtöbb jómódú s előkelő háznál a leánygyermek nevelésével külföldi nevelőnek foglalkoznak.

Az ily nevelőktől kívánni sem lehet, hogy magyar nemzeti irányban nevelje a növendékeket, mert erre képtelen, s ha az ily külföldi nevelő a nemzeti érzületet nem nyomja is el a gyermek kebelében, de nem is növelheti; sőt leginkább a közönyt gyökereteszti meg.

Míg a kormány leányaink nevelése érdekében sokat tesz, addig egyesek — bizonyítlanul nem látva a veszélyt — mindjobban ragaszkodnak a külföldi nevelőkhöz.

Innen van azután, hogy igen gyakran találkozhatunk magyar nőekkel, kik nem tudnak lelkesülni semmiért, a mi magyar s ezt nem is lehet csodálni, mert a külföldi nevelő nem taníthatja őt a magyar hazai történelemre, a mint kell, sem a magyar-irodalom méltatására, egyszerűen magyarul értesít meg!

Hogy régebben külföldi nevelőnkre voltunk utalva — igaz; de ma már azon kevesek helyzetben vagyunk, hogy e tekintetben sem kell a külföldre szorulnunk, mert hazai nőképző-intézetünkben nem egy jeles nevelő nyír minden évben kiképeztetést, kik minden tekintetben kétszeresen képesek betölteni a külföldiek által elfog-

lalt nevelői állásokat; kik képesek volnának leányainkat idegen nyelvekre is tanítani s emellett a nemzeti irány sem szenvedne rövidséget.

Hiába! régi közmondás az, hogy a magyarnak mindig jobban tetszik az, a mi külföldi. Ezt azon szülék nézete igazolja is, kik előtt nem az a fő, hogy jó leányokat neveljünk, hanem az, hogy leányaink idegen nyelveket beszéljenek, zongorázzanak s kik előtt mindaz, a mi magyar, csak másodrendű kérdés.

Valóban vétek be nem látni, hogy az idegen nevelők által leányainknak — a kik az anya fontos szerepére, tehát a nevelésre, vannak hivatva, — a nemzeti szellem, a nyelv iránt való szeretet altatik el. Ennek helyére a nemzetiség iránt való közöny lép.

Korunkban szokás az angol nemzetre hivatkozni, ha valami fontosat teszünk; miért nem vesszük hát mintaképen a leánynevelés terén is?!

Angolhon az, hol a nőnem leginkább megközelíti azon magasos célt, melyre minden nőnek a pártán innen és a pártán túl törekedni kell.

Ott a nők a korai, czélszerű nemzeti nevelés, a valódi női hivatásra s a kötelesség hű teljesítésére való szoktatás által már eleve előkészítettek arra, hogy mint anyák, vagy mint nők, azon kört, melyet a sors és természet eléjük szabott, hiven betölthessék.

Innét cred, hogy példásabb házasság mint Angliában, sehoh a földkerekségen nincs, s hogy a házasság viszonyai sehoh oly hiven nem örízettek, a hűség s az

erkölcsiség diadalma sehoh nem gyakoribb, mint ott.

Szóval az angolnők általában legközelebb állanak a nemes honleányok s háziasszonyok ideáljához.

Ezt a példát szemünk előtt tarthatnók s ha minden egyes szülő átérzi, amint kell is hogy átérze, a nemzeti nevelés fontosságát, nem lesz okunk félni, hogy nem minden magyar születésű nő lesz magyar; vagyis ez által a gondatlan, a tapintatlan nevelésnek, — mely a modern külszillogást tartja szem előtt s a nemzetiség nem sokat törődik — utját álljuk s Árpád nemzetisége önön gyermekeiben meg erősödvé, új és szebb életre virad.

Társadalmunk bajairól mindenki tud egyet-mást beszélni, s a legtöbben a fák miatt nem látják az erdőt. Ott keresik a baj okát, hol éppen nincs.

Pedig ha fontolóra vesszük, hogy a nőnek mily befolyása van a társadalomra magára, — egészen más szempontból fogunk itélni.

Nagyon sok példa igazolja azt, hogy a milyen a nő, olyan leend azon család kör is, melyet ő alapít. A társadalmat ismét családok képezik s a milyen a családok szervezete, nevelése, olyan lesz a társadalom is.

Ha a nők neveltetése, a társadalom figyelmelensége, félszégessége miatt elhanyagoljuk, — azok száma ezerekre szaporodva, több ezeret törpítenek el, s így lehetetlen, hogy meg ne érezze a társadalom.

Míg ellenben ha leányainkat nemzeti irányban helyesen neveljük, nem lesz társadalmunknak sem olyan sok baja; nem fog

kelleni azt az emeztetlenedéstől annyira féltelnünk

Az tehát a fő dolog, hogy ugy előbb-kelőnként, mint a középszótálynál is, a leánynevelés olymód történjék, hogy képes legyen fölfogni a fontosságot, mely szerint egyedül tőle függ a nemzet jövője.

Nem a modern külszillogás s céljaira s ennélfogva nem is külföldiek által, hanem nemzeti irányban kell nevelnünk.

A nemzeti irányban való nőnevelésre nézve pedig — szerény nézetem szerint — egyik fő dolog: felbreszteni a meleget a gyermekben, hogy minden szépért, jóért s nemesért lelkesülni tudjon; itt befoglatatik a hazaszeretet is; s ezen meleg ápolunk kell a tőnélem buzgó tanítással ugy, hogy magasztos érzelemmel áthatottan bármily időben is büszkén vallhassa magát magyarnak.

Hasonlóan kell eljárni a többi tudományokkal is, hogy a nő már korán megszokja csupán a jóért, szépért s nemesért lelkesülni s mintegy ezek koronáját, a hazát, nemzetet s annak nyelvét szeretni.

Ezt pedig csak ugy érthetjük el, ha a nevelő maga is bír ily nemzeti érzelmekkel. S ez jól megfontolandó!

L. Gy.

Eredeti levelek Bosznialól.

Zvornik, okt. 6. 1878.

Kedves szüleim! Előbbi leveleket a tuzai várfalán kaptam meg nagy örömmel, de nem válaszolhattam mindjárt, mert másnap elhagytuk Tuzlát és 3 napi erőt, viszontagságos gyaloglás után érték Zvornik várát a szerb határon, ide jöve nem a legörvendeteb helyzetbe

TÁRCZA.

Indulónk Bosznialól.

Ismét kinyílt örömmelnek bimbajok,
 A mit egykor elhagyasztott Bosznia;
 Arva szívem újra kezd már dobogni.
 Nem sokára koldura fog borulni.

Megsem ismer az egy elgyőzött az élet;
 De szert hű szívet víszek tenéked
 Mindonemet megrongálta Bosnia,
 De szívehez nem volt szabad nyulnia.

Egyebem sincs, sem a földön, sem égen,
 Mit is adott volna Isten én nékem?
 Hiszen a menny a szerető szív maga,
 Te vagy ennek a mennynek a csillaga.

Sokszor kezdett törnyosulni már a várs,
 Gondoltad, hogy hű szerető oda vérs?
 Nem vessem el, megóvott egy égi kéz,
 Nem sokára hű angyalom majd szemlélsz.

Bosniában borul az ég zápor lesz,
 Hadd boruljon, nekünk ez már sem tesz,
 Esők arany, esők ezüst, akármé,
 Nincs anyyi kincs, mért itt tudnánk maradni.

BUSHALMI.

Utazásom Bosniába.

Egervölgyi S.-tól.

(Vége.)

Oszták Broodba a „sárga házhoz“ czimzett vendégfogadóba szálltam; itt toilletemet rendez hoztam, a Szávához siettem kikémlendő, mely uton-módon juthatok át török földre, mert itt meg kell említenem utlevelem nem volt, mi-

vel szüleim tudtán kívül egy hölgy miatt határozom el magam ily utra, innen egy sürgönyt menesztettem haza és egyet a szökének, ki még csak ekkor tudta meg, hogy mit tett, talán sajnált is; de már ekkor késő volt, nem is volt más teendőm, mint pénztárom állását revidálni, mely még 100 frtot tett; elégnék találtam innen a török fővárosba juthatni vele. Kémlésem eredménye az volt, hogy igen bajosan fogok átjuthatni a Száva balpartjára, mivel 3 fele patrulle áll a véghatáron, egyik zsandár, másik közhadseregbeli és a harmadik financer; a legczélszerűbbnek tartam a zsandárt megvesztegetni, de hogyan, hisz ez szerb, nem beszél sem magyarul, sem németül, annál kevésbé franciául; hogy fogok ezzel trafikálni? Az őrhöz közeledtem; magyarul köszöntém, meglepetésére ő németül fogadott (már ekkor otthon voltam), tanácsostunk, hogyan, miként juthatnék át, ekkor már egy 5-öt markosba nyomatam, mi megtette a hatást; jó tanácsossal szolgált; majd szerez nekem egy csolnakot, és ha ismét ő áll a poston, nem fogja észre venni, hogy átjussak; hogy czelomat könyveben elerjím, zsandárommal este a „sárga házba“ légyottot adtam, addig én a várost szemlélttem meg.

Oszták Brood a Száva jobb partján fekszik. Csinos fa-házai vannak, egy szép nagy várral és erős sáncokkal. A vizelet, melyet itt láttam következő: a férfi mind febbe jár, a török fekete, a szerb kék bojtjal, kék posztó nadrág a térdig igen bő, térdén alul egész szűk, övén nagy se-lyemkendő van csavarva, a rokk ujjai igen szélesek, a szegényebb osztály szászörszéből viseli a ruhát; a nők fejükön mintegy törökülöz hosszúságu szines sávós ruhát hordanak hátra leeresztve, lábukon sárga, vörös cipő van, de

csak a láb fejt takarja, a lábszár posztó darabbal van bekötve.

Este 7 óra van, a légyottra siettem; a „sárga ház“ kávéházában vagyok, itt mintha a török kávéháza volnék, igeu nagy füst és kábitó szag fogott el, fekete kávé rendeltem, hoztak is, de oly erős volt, hogy inni nem tudtam és sok volt benne az alja, mit itt igen szeretnek, egy fél órai várakozás után eljött emberem, kinek arcáról jól olvastam, ugyania ő azt végezte, hogy egy csolnakot vehetek, igaz, hogy drága 60 frtért, de e nélkül nem boldogulok, meg is vettem e csolnakot egy molnártól, ki magyar a eredetű volt, már 16 éve, hogy a Száván úzi mesteriségét, ezelőtt a Tiszán volt molnár; még érthetően tudott magyarul, ez oly örömet kellett bennem, hogy majdnem össe vissza csoloktam örömben; megtértem az alku 55 frtért megvettem a csolnakot, elhatároztuk, hogy hajnalba, midőn az én zsandárom áll a poston, át fogok juthatni. Hogy könnyebben átjussak, a vízi malomba mentem halni az öreg molnárral, ki saját halászobácskáját (kamra) velem megosztotta, jól befűtött és én mély gondolatokba merülve elaludtam.

Hajnalba az öreg felköltött, idejének látta, hogy átcsónakázam, ha teszük, tetszett volna, ha tudtam volna ladikálni, de soha életemben evező nem volt kezemben és megkierétem, a csónakba léptem. A Száván keresztül átjuttem török Brood alá, az idő épen kedvezett, mert köd volt.

Midőn a csolnakból kiszáltam, csolnakomat a parthoz kötöttem és a már felém jövő gyegyeres emberhez közeledtem. Törökül kérdezett valamit, aztán szerbül, de felelni neki nem tudtam, ekkor kivettem tudományomat

(Erdői Béla török tolmácsát) ebből tudattam vele, hogy „szeretem a törököt“ harcolni jöttem; ő intett, hogy kövessem; én követtem is; a városához vezetett, ott egy nagyobb terembe vitt, hol vagy 9—10 katonas (Baschi borák) fektült; engem itt hagytak és távoztak; reggel 8 órakor egy más terembe intettek ez valószínűleg a polgármesteri hivatal és egy dítes jó arcú török kérdéseket intézett hozzám: török és szerb nyelven, felelni nem tudtam; ismét tudományomat hitvem elő oldal zabemből, innen többet olvastam ki neki, ő felelt, és kérdészet kösbe; de én nem értém; e közben egy szolgát hitt be kihallgatóm és mondott neki valamit, mit ismét nem értettem, 1/2 óra múlva jön egy török, azt hittem valami basza; hát távirászd volt, pár szóváltást tett kihallgatómmal, aztán horkán fordult jó német kijetéssel kérdezte mijáratban vagyok? mit akarok? még éltében soha sem örültem egy németnek, mint ennek a török németnek, ő volt egyetlen német jöttemem, mindjárt el is vitt hivatalába és családjának is bemutatott, a család többi tagjai azonban németül nem tudtak csak szerb, vagy törökül.

A távirászdhoz távirászd főnök volt, izraelita, stajer országi, hogy hogyan jutott ide ezelőtt 18 évvel, azt nem tudom, hanem, hogy sokkal műveltebb mint valahány szerbet csak láttam az bizonyos; a háza is elégé csinosan és könnyelmösen volt berendezve, nála volt lakásom is, mondhatom igen jól találtam magamat nála, volt jó dohány, bor, még német könyv is találkozt nála a padlásán, melyet kedvemért kikeresett, csak az étellekkel nem tudtam megbarátkozni, igen gyakori volt az ürü hus és dara főzelék; itt töltöttem 3 napot, míg pénz-em

Heti naptár.

November 3-tól november 9-ig 1878.

Table with 4 columns: Hét- és hat- nap, Kath. és prot. naptár, G 6 r 8 g naptár, Utj. Contains dates and names like Vikt., Kár., Jakab, etc.

Szerkesztői üzenet.

3062 P. P. Nászöntettel vettük, már megkésztet, az időben a díszében valánk, igen sajnáljuk, hogy nem lehetett szerencsénk találkozhatni, 3063. Munkák. Igen szívesen vesszük, a mostani is köszönjük.

3068. B. Szent-Gróth. Megkésztet. Sajnáljuk. 3069. Ca. Acásd. Mielőbb közöljük. 3070. S. Bpest. Vártek, sajnáljuk

Felelős szerkesztő: Bátorfi Lajos.

Nyitlér.

Kuortzer Károly ur vendéglőjében okt. 29. este egy magas szűke hónap hádnagy becsipott * E rovat alatt költőtárs felelősséget nem vállal

Állapotban volt ugyan, mind a mellett jósan állapotban vagy felemben, hogy a gorombaság s ok nélküli bencsége egy katonatisztól sem érény, s hogy a cipőszegény is becsület honpolgár, kinek munkássága nélkül még az utasán járnai sem tudna tisztességesen. Alulírt méltatlanul általa megtámadtatván s mert becsület csipész vagyok, más szóba való menésmet durván kívánta, ezennel rend-reutasom s kikerem magamnak a jövőbeni ok nélküli sértéséért. Én megfutamom amit költök, ezt mindenkire állig-állig mondhatni. Itélijen a t. közönség. Nagy-Kanizsa, okt. 30. 1878.

Ama bizonyos cipész segéd.

H I R D E T É S.

Hamisítás ellen minta és védjeggyel biztosítva.

Gyomor-só (Emésztő-por) Schauman Gyulától. Includes logos and text about the product's benefits for digestion.

Az országos gyógytár tulajdonosától Stockerau. Orvosi tekintetek elismerő nyilatkozatai szerint a legismertebb fűszerek összetétele által, különös hatása gyógykivonatnak bizonyult be az emésztés és vertisztulásnál, valamint ezek következményeinél, ugyanígy Hatályos szer gyengeségi állapot ellen nők és gyermekeknek: halvány arczsín, lesoványodás, sárgaság és kőzsvény ellen. Polytonos használat által ez az egyedül biztos szer, buskolyosság és lépőkoros kedélyhangulatnál.

A „Medicinaische Wochenschrift“ Április 15. száma a következőket írja: „A stockeraui gyógytárból való gyomor-só hasznos szer emésztési bajoknál, gyomorgyengeséknél és surutál, valamint az étvágyhiány stb.-nél igen jól működik, sőt több mint jó hatásnak bizonyult be. — Összetétele a legpróbáltabb fűszerekből oly kitűnő hatású, mely a legújabb időkben először jutott közudmásra. A jó sikert láthatólag ideái elő, és túlszörnyű azokat, melyek eddig a haszonforrásiatnál éreztettek; és így mindenki, ki tudja, mily határozottan károsítja az egészséget a háborgatott emésztés, és mint romlja le a testi állapotot, nem fogja egy ily szernek hatásosságát felismereni.

Egy doboz ára 75 kr. Vidékre utánvétel mellett a legkevesebb két doboz rendelhető. Valódi minőségben Nagy-Kanizsán: csak Práger Béla (708 2-10) gyógyserész urnál kapható.

50 90-1878

Pályázat.

A Zalamegyei gazdasági egyesület 50 az az ötven darab 10 az az tíz frankos arany jutalom díjt tűz ki egy magyar nyelven irt szőlőszeti szakmunkára, mely Zalamegye helyi viszonyainak figyelembe tartása mellett a talaj s ehhez alkalmazva a fajok megválasztását, földforgatást, ültetést, művelési módokat, szüretelést, borkezelést szóval a bortermelés minden ágazatát alaposan, népies nyelven és modorban, röviden, de kielégítően fogalmazva tárgyalja.

As idegen kézzel irt, lapasozott munka a szerző nevével tartalmazó lepecsételt jelölg levélkével együtt 1879. évi június hó 30-ig Zala Egeresre az egyesület titkárához pecsét alatt beküldendő.

A beérkező pályamunkák között, aránylagosan legjobb is csak egy részesülhet díjjal, ha a hititözött feltételeknek teljesen megfelel. (733 1-1)

A díjazott munka a szerző tulajdona marad, de a gazdasági egyesület jogosítva leend azt legfeljebb egy ezer (1000) példányban a megye lakói között leendő kiosztás végett kiadni.

A zalamegyei gazdasági egyesület Zala Egeresen, 1878 ik évi szeptember hó 2 án tartott kösgyüléséből.

Szigethy Antal, titkár.

„Mozgósítás“!

következtében, egy első-régi birodalmi gyár munkásai szolgálatra behívtak, e miatt a gyár kénytelen szünetelni, s annak tulajdonosa lehető módon készleten mielőbb iparkodott tudadni; — erről táviratilag értesülvén, siettem ezt magamnak megszerezni, mi sikerült is, és így azon kedvező helyzetben vagyok, hogy a t. helybeli és vidéki közönségnek a legújabb divatu kelméket bámulandó olcsó áron kiszolgálhassam.

Midőn erről a n. é. közönséget, tiszteletteljesen értesíteném, bátor vagyok még az alanti cikkek árait közölni, s kérem szíves pártfogását; illő tisztelettel

FELDMANN N.

Árjegyzékek és minták kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Székesfehérvár, nádor-utca.

Árjegyzék. — 1-ső szám.

Table with 3 columns: Description of items (e.g., valódí Bethani kelmék, Ruhakelmék), helyett most, and price. Includes items like 8670 m. valódí Bethani kelmék, 56968 m. a legújabb divatu ősi kelme, etc.

Árjegyzék. — 2-ik szám.

Table with 3 columns: Description of items (e.g., Mosókelmék, színes chiffon), helyett csak, and price. Includes items like 2000 m. rózsaszín Creton, 3650 színes chiffon, etc.

Árjegyzék. — 3-ik szám.

Table with 3 columns: Description of items (e.g., 50 v. 30 r. Canavász szilisztriai), helyett csak, and price. Includes items like 50 v. 30 r. Canavász szilisztriai, 140 30 trübai Canavász, etc.

Table with 3 columns: Description of items (e.g., valódí szilisztriai vászon, trübai gyolcs), helyett most, and price. Includes items like 85 30 valódí szilisztriai vászon, 75 30 trübai gyolcs, etc.

Árjegyzék. — 4-ik szám.

Table with 3 columns: Description of items (e.g., Fehérneműk, 240 db. dolgozó ing), helyett most, and price. Includes items like 240 db. dolgozó ing, 365 jobbféle, etc.

Árjegyzék. — 5-ik szám.

Table with 3 columns: Description of items (e.g., Női fehéreneműk, 225 db. női ing), helyett most, and price. Includes items like 225 db. női ing, 150 igen szép szegélyvel és himzéssel, etc.

Mindenféle fehérenemű pargetből, sinor és Piqueből, ugyan azok az árákhoz.

Table with 3 columns: Description of items (e.g., 250 Paar fehér női harisnya), helyett most, and price. Includes items like 250 Paar fehér női harisnya, 240 négy soros pamutból, etc.

Árjegyzék. — 6-ik szám.

Table with 3 columns: Description of items (e.g., Télikendők, 150 db. kötek kendő), helyett most, and price. Includes items like 150 db. kötek kendő, 120 valódí ducot kendő, etc.

Árjegyzék. — 7-ik szám.

Table with 3 columns: Description of items (e.g., Fehér és színes Pargetok, 360 meter 1/2 sinor Parget), helyett csak, and price. Includes items like 360 meter 1/2 sinor Parget, 450 9/16, etc.

95 frt bevásárlás után egy katon vagy francia Mouslin ruha ingyen!

A megrendelt cikkek minőség és jósaáért kezeskedem. — Minta gyűjtemények nagy választéka e lapok kiadó hivatalában megtekinthető.

